

Warszawa, 19 lipca 2023 r.

**Rada Dialogu Społecznego
ds. Schroniska dla bezdomnych
zwierząt im. Jana Lityńskiego**

Szanowni Państwo,

W nawiązaniu do poruszanych na posiedzeniach Radu Dialogu Społecznego tematów opieki nad podopiecznym Schroniska „na Paluchu”, przedstawiamy propozycje działań w zakresie organizacji opieki weterynaryjnej w Schronisku na Paluchu. Podobnie jak w przypadku postulatów dotyczących organizacji opieki w Kociarni w zeszłym roku, naszą intencją jest zaproponowanie rozwiązań mających na celu doskonalenie funkcjonujących w Schronisku rozwiązań w zakresie opieki nad zwierzętami. Wierzymy, że - zgodnie z celem powołania przez Prezydenta Warszawy Rady Dialogu Społecznego - siłą forum Rady Dialogu Społecznego jest możliwość znajdowania rozwiązań w oparciu o doświadczenia wszystkich grup „zawodowych” pracujących w Schronisku dla zapewnienia jak najlepszej opieki podopiecznym Schroniska we wszystkich obszarach tej organizacji.

W oparciu o nasze doświadczenia wolontariackie chcielibyśmy znaleźć z zespołem weterynaryjnym sposób na przyjęcie jeszcze lepszych dla zwierząt rozwiązań w sferze opieki weterynaryjnej. Na bazie naszych doświadczeń sformułowaliśmy poniższe postulaty jako przyczynek do rozmowy:

1. Wprowadzenie obowiązkowych badań wstępnych / diagnostyki początkowej dla zwierząt od 7-8 roku życia, zwierząt zaniedbanych (odwodnione, chude, otyłe): morfologia z biochemią + tarczycą (koty), moc z oznaczeniem białka do kreatyniny (koty) badania USG oraz RTG.
2. Standardowa diagnostyka obrazowa (USG/RTG) w ciągu najdalej 24 godzin od przyjęcia dla zwierząt przywożonych z informacją, że są powypadkowe, o ile z obiektywnych przyczyn niemożliwe jest przeprowadzenie takich badań w momencie przyjęcia.
3. Przyjęcie zasady, że pobyt psa w szpitalu po zabiegu (w tym kastracji) związanego z przyśpieniem następuje do wygojenia ran lub do całkowitego wybudzenia. Celem jest zapobieżeniu sytuacji, że pies wraca na brudny i zimny „tymczas” (2/3 roku) ze świeżymi ranami lub niewybudzony. Chodzi nam o to, aby zapewnić zwierzęciu realną opiekę pooperacyjną, zachowanie homeostazy organizmu, obserwacja i kontrola bólu, temperatury, czynności fizjologicznych, rozpoznanie powikłań. Wszystko to jest niemożliwe na rejonie, gdzie opiekun ma kilkanaście minut dziennie na psa i nie ma możliwości kontrolowania stanu psa. Wiadomo, że wczesne rozpoznanie potencjalnie katastrofalnych skutków ułatwia leczenie i zapewnia wyzdrowienie.

4. Ustalenie mechanizmu zapewniającego przeprowadzenie badań zleczanych w związku ze stanem zdrowia psa przy przyjęciu w okresie kwarantanny.
5. Standardowe USG suk przed wyjściem z kwarantanny pod kątem ciąży.
6. Standard badania krwi i echo serca przed przyśpieniem zwierząt, o których mowa w pkt 1.
7. Wprowadzenie wizyt lekarskich w boksie psa, którego nie można przyprowadzić do gabinetu, bądź dla którego stanowi to zbyt duży stres. Takie wizyty mają już miejsce u psów z grupy behawioralnej. Prosimy o przyjęcie podobnych zasad w odniesieniu do psów pod opieką innych grup i mających podobne problemy behawioralne w tym zakresie.
8. Posiadanie przez Schronisko 2 lekarzy weterynarii uprawnionych do prowadzenia obserwacji w przypadku pogryzienia lub podrapania przez zwierzę. Obecnie do nakładania, prowadzenia i zakończenia obserwacji wyznaczony jest jeden lekarz weterynarii. Drugi lekarz mający uprawnienia do działań związanych z obserwacją jest potrzebny, chociażby w przypadku nieobecności (dzień wolny, urlop, zwolnienie) pierwszego lekarza.
9. Odstąpienie od jednoczesnego szczepienia i odrobaczenia kociąt oraz kotów o złym stanie zdrowia, co obecnie znów jest praktykowane. Prosimy o to, by przyjęty standard pozostał utrzymany i stosowany. Jednocześnie prosimy, aby zwrócić uwagę, aby nie były odrobaczane koty tuż przed zabiegami.
10. Odstąpienie od zabiegów kastracji i innych, nie wymagających natychmiastowego podjęcia, w przypadku zwierząt słabych fizycznie/behawioralnie. Dla dobrostanu zwierząt wskazane jest przeprowadzanie niektórych zabiegów w porozumieniu z behawiorystami, opiekunami i wolontariuszami.
11. Testowanie kotów na panleukopenię podczas przyjęcia.
12. Diagnostyka psów i kotów z trudnościami behawioralnymi - prosimy, aby psy i koty obciążone trudnościami behawioralnymi w standardzie miały realizowaną diagnostykę zdrowotną. Podkreślamy, że nie mamy tu na myśli wszystkich zwierząt mających założoną obserwację (często zwierzę ma założoną obserwację w wyniku np. silnego stresu w trakcie przyjęcia, czy też przypadkowego zadrapania), a zwierzęta sprawiające realne trudności behawioralne, np. atakujące, jak np. kotka Miksta nr 188/23. Standardem powinna być próba zdiagnozowania i ewentualnego wykluczenia przyczyn zdrowotnych trudnych zachowań.
13. Systematyczne ważenie i kontrola zdrowia - przynajmniej jak sugerowana na wejściu do schroniska - zwierząt przebywających w schronisku co kwartał/pół roku.
14. Weryfikacja zaleceń i diagnoz z lecznic zewnętrznymi, w celu kontroli czy i jak można było wychwycić niektóre objawy w schronisku i leczyć je na miejscu.

Wedle naszej wiedzy przychodnie/kliniki zewnętrzne w przypadku zwierząt przywożonych jako bezdomne standardowo wykonują badania, o których mowa w pkt. 1 i 2. Mimo, że ideałem byłoby przyjęcie podobnych zasad w Ambulatorium na Paluchu, zdajemy sobie sprawę, że skala przywozu zwierząt o nieznanym statusie chorobowym do naszego Schroniska jest nieporównywalna. Z tego względu wnosimy o szczególne - w standardzie zbliżonym do komercyjnego, traktowanie grup zwierząt wskazanych powyżej. Naszym

zdaniem takie badania wstępne byłyby "zdjęciem" stanu zdrowia zwierzęcia i stanowią substytut wiedzy jaką o zwierzęciu właścicielskim ma właściciel zgłaszający się z problemem do lek. wet. Wiemy, że takie badania bywają obecnie robione takim psom. Naszą intencją jest, aby ten zwyczaj objął wszystkie zwierzęta w takiej sytuacji. W naszej ocenie wyniki takich badań będą nie do przecenienia jako informacja porównawcza dla oceny stanu zdrowia w późniejszym okresie pobytu w Schronisku, kiedy pojawiają się problemy zdrowotne. Wielu adoptujących wyraża zaskoczenie (negatywne) informacją, że zwierzę nie ma żadnych badań robionych w schronisku przy przyjęciu.

Podobnie jak w przypadku informacji w Klinice XP w naszej ocenie automatyzacja ww. procesów diagnostyki jest czynnikiem wspierającym opiekę weterynaryjną, minimalizując (w sytuacji dużej liczby zwierząt przewijających się przez schronisko) ryzyko wynikające z tzw. czynnika ludzkiego (błąd, niedopatrzenie), który jest nieuchronny przy tak dużej skali działania placówki.

Ponownie prosimy również o zwrócenie uwagi na rolę opiekunów w procesie diagnostyki i leczenia psów i kotów poprzez udostępnienie im informacji zawartych w epikryzach (analogicznie jak dla wolontariuszy w systemie Reksio), z możliwością zapisywania uwag, zgłoszeń i spostrzeżeń. Pragniemy podkreślić, że rola opiekuna w schronisku jest odpowiednikiem opiekuna domowego, który ma pełną wiedzę na co leczony jest jego kot czy pies, często też pierwszy zauważa objawy choroby czy poprawę stanu zdrowia. Opiekunowie powinni mieć pełen dostęp do historii leczenia psa i kota i możliwość szybkiego jego sprawdzenia, również wtedy, gdy niemożliwa jest szybka, bezpośrednia rozmowa z lekarzem. Warto również wspomnieć o tym, że opiekunowie, szczególnie ci z dłuższym stażem pracy w schronisku również mogą być wsparciem, pod kątem swojego doświadczenia zawodowego, dla młodszych stażem lekarzy i techników weterynarii.

Prosimy również o ustandaryzowanie roli techników weterynarii w procesie diagnostyki i leczenia zwierząt. W chwili obecnej z naszych obserwacji wynika, że w przypadku kocich pacjentów szpitala przy ich leczeniu asystuje opiekun. Często leczenie trwa wiele godzin i w przypadku tak ułożonego leczenia uniemożliwia to opiekunowi realizację jego podstawowego obowiązku względem zwierząt - zapewnienia opieki bytowej. Jaką rolę w tym procesie ma w chwili obecnej technik weterynarii?

Schronisko na Paluchu często podawane jest jako przykład wzorowego schroniska dla bezdomnych zwierząt. Jak każda organizacja tak i warszawskie Schronisko powinno stale weryfikować funkcjonalność i skuteczność przyjętych rozwiązań, korzystając z doświadczeń innych placówek zapewniających opiekę weterynaryjną. Podstawowym celem warszawskiego Schroniska jest zapewnienie jak najlepszej opieki powierzonym mu bezdomnym zwierzętom, co znalazło wyraz w sformułowaniu misji Schroniska: *Chronimy bezdomne zwierzęta. Stwarzamy im drugą szansę. Wiemy, że czują.*

Wierzymy, że cel istnienia Schroniska i fakt, że wszyscy pracujemy w nim dla zwierząt, pozwoli na stałą wspólną pracę nad doskonaleniem funkcjonowania Schroniska, w oparciu o doświadczenie osób tu pracujących i kątem zapewnienia ich potrzeb zwierząt

przebywających tu pod naszą wspólną opieką. Razem możemy i więcej i lepiej, ponieważ nasze obowiązki w Schronisku się uzupełniają.

Z poważaniem,

Przedstawicielki Wolontariatu Schroniska
na Paluchu w Radzie Dialogu Społecznego

Agata Malarska-Madura

Magdalena Kowerska

Agnieszka Siwczyk

Olga Szafranow